

Raadsvoorstel

Onderwerp:

Cofinanciering beleefbaar maken Sint Joris en de Draak

portefeuillehouder: Linda Nijssen

datum vergadering: 3 juni 2024

zaaknummer: 0889285318

Samenvatting

Sint Joris en de Draak is voor onze gemeente al lang een belangrijke rode draad. In het coalitieakkoord staat de ambitie om dit onderwerp naar een internationaal niveau te tillen. Op verschillende manieren komt het thema Sint Joris en de Draak in onze gemeente al in de openbare ruimte tot uiting. De aanzuigende werking van Sint Joris en Draak zorgt ervoor dat onze verblijfsrecreatie en dagrecreatie een impuls krijgt.

De investeringsagenda voor Noord Limburg beoogt de beleefbaarheid van cultureel erfgoed te vergroten en er zijn middelen beschikbaar gesteld om hier invulling aan te geven. Het door Beesel ingediende projectfiche Sint Joris en de Draak is goedgekeurd en de subsidie van € 790.000 is verleend.

De uitwerking van dit thema heeft plaatsgevonden en richt zich onder andere op de certificering als een Europese Culturele Route. Ook het beleefbaar maken door aanpassingen in de openbare ruimte, zoals de rotondes, rustplekken, luisterpalen en inrichtingselementen waarbij het thema van Sint Joris en de Draak een centrale rol inneemt, maakt hier deel van uit.

Door de gemeenteraad is € 395.000 beschikbaar gesteld voor cofinanciering van het fiche. Dit bedrag komt definitief beschikbaar zodra verdere uitwerking van de plannen heeft plaatsgevonden en de gemeenteraad daarmee heeft ingestemd. Met het nu voorliggende voorstel lichten wij de uitwerking toe.

Het bestaande Drakenrijk is momenteel een seizoensgebonden strandbad dat wordt doorontwikkeld tot een deels overdekt park met het thema Sint Joris en de Draak, dat jaarrond toegankelijk is. In het projectfiche en de aanvraag van de subsidie is de ontwikkeling van Drakenrijk een onderdeel. In de subsidie is deze ontwikkeling geen directe subsidievoorwaarde, maar deze ontwikkeling is wel nodig om het unieke thema Sint Joris en de Draak te realiseren en de ECR aanvraag succesvol te laten zijn. Wij blijven daarom de realisatie van Drakenrijk faciliteren.

Voorstel

Akkoord gaan met de financiering voor het beleefbaar maken van Sint Joris en de Draak voor een totaalbedrag van € 795.000, waarvan € 395.000 gedekt vanuit subsidie. Financiering middels bestaande budget (€ 35.000), aanvullend budget (€ 45.000) en krediet (€ 715.000).

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

De Regio Noord-Limburg en de Provincie Limburg zijn een investeringsagenda overeengekomen. Deze investeringsagenda draagt bij aan, en is een impuls voor, de bredere welvaart en de regionale opgaven van Noord-Limburg. Door middel van in te dienen projectfiches wordt aanspraak gemaakt op de gelden van de investeringsagenda, waarna (na goedkeuring) een uitgewerkte subsidieaanvraag volgt.

Onderdeel van deze regionale investeringsagenda is het door Beesel ingediende en door de Regio en de Provincie Limburg goedgekeurde projectfiche Sint Joris en de Draak. Het betreft de inrichting van onze buitenruimte om daar Sint Joris en de Draak beleefbaar te maken en procesgeld om te komen tot de Europese Culturele Route (ECR) certificering.

In de 1e berap 2022 is door de gemeenteraad € 395.000 beschikbaar gesteld voor cofinanciering van het fiche. Dit bedrag komt definitief beschikbaar zodra verdere uitwerking van de plannen heeft plaatsgevonden en de gemeenteraad daarmee heeft ingestemd. Dit conform de motie van de raad op 11 juli 2022 met titel 'voorwaarden programma Draak'. Met het nu voorliggende voorstel lichten wij de uitwerking toe. In de werkvergadering op 26 maart 2024 bent u meegenomen in deze uitwerking.

2. Doelstelling

Op basis van de voorliggende uitwerking stellen wij aan de gemeenteraad voor definitief in te stemmen met de cofinanciering voor het project Sint Joris en de Draak en de middelen beschikbaar te stellen.

3. Uitgangssituatie

De subsidiebeschikking voor het project Sint Joris en de Draak is op 29 februari 2024 verleend. Het in deze beschikking omschreven doel is om nationaal en internationaal Sint Joris en de Draak op de kaart te zetten als toeristisch, cultureel USP (Unique Selling Point) van de regio Noord-Limburg.

4. Rol gemeente

Als gemeente zijn wij de initiator op de doorontwikkeling van het beleefbaar maken van het thema Sint Joris en de Draak. Wij doen dit niet alleen maar richten ons op een participatief traject met (niet limitatief):

- Lommerbergen
- Kernoverleggen
- Visit Limburg
- Drakenrijk
- Lokale ondernemers
- Gehandicaptenplatform
- Stichting Draaksteken
- Heemkundevereniging
- Omwonenden

5. Toelichting

Sint Joris en de Draak bestaat uit twee onderdelen, die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn: het certificeringstraject Europese Culturele route en het beleefbaar maken van Sint Joris en de Draak.

1. Certificeringstraject Europese Culturele route

De Europese Culturele Route (ECR) is een initiatief van de Raad van Europa. Het doel van deze certificering is cultureel erfgoed en diversiteit te bevorderen door middel van internationale samenwerking. Elke ECR omvat dus diverse landen en regio's, stimuleert kennisuitwisseling en educatie, bevordert toeristische ontwikkeling en draagt bij aan vrede, begrip en de promotie van culturele identiteit in Europa.

Het proces van Europese erkenning door de instelling van een ECR doorlopen wij samen met Europese partner 'draakgemeenten' in Europa (Grez Doiceau (België), Montblanc (Spanje), Furth im Wald (Duitsland) en Monção (Portugal)). Gezamenlijk willen we voor het erfgoed van Sint Joris en de Draak en

het onderliggende thema (goed versus kwaad) een ECR opzetten; een intentieverklaring is ondertekend tijdens het Draaksteken Beesel 2023.

De stappen om te komen tot de ECR aanvraag in 2026 worden nu gezamenlijk gezet. Dit is een meerjarig proces van organisatie en accreditatie, en bestaat uit de volgende stappen.. Eerst wordt een uitgebreid dossier samengesteld dat de culturele waarde, geschiedenis en betekenis van de route beschrijft. Dit dossier wordt ingediend bij de Council of Europe, die de aanvraag beoordeelt.

Voorwaarde voor het indienen van de ECR aanvraag is dat er sprake is van een gezamenlijke juridische constructie die minimaal 2 jaar bestaat. Hiervoor richten wij een vereniging op.

Na goedkeuring van de aanvraag volgt een periode van implementatie en versterking van de route, vaak inclusief verbeteringen aan infrastructuur en toeristische voorzieningen. Tijdens deze fase wordt nauw samengewerkt met lokale en nationale overheden, evenals culturele organisaties en ondernemers. Na een evaluatie wordt de definitieve certificering toegekend, wat de route officieel erkent als een Europese Culturele Route.

In samenwerking met studenten van de Breda University of Applied Sciences (BUas) worden events ontwikkeld om het thema Draak jaarrond op verschillende manieren onder de aandacht te brengen/houden. Dit zijn voorwaarden om voor certificering in aanmerking te komen.

Het instellen van een belevingsroute (Drakenroute per fiets, voet of anders), is één van de lokale activiteiten. Dit wordt apart uitgewerkt in (onderstaand) onderdeel twee.

2. Beleefbaar maken van Sint Joris en de Draak in de buitenruimte

Het bestaande Drakenrijk is momenteel een seizoensgebonden strandbad dat wordt doorontwikkeld tot een deels overdekt park met het thema Sint Joris en de Draak, dat jaarrond toegankelijk is. In het projectfiche en de aanvraag van de subsidie is de ontwikkeling van Drakenrijk een onderdeel. In de subsidie is deze ontwikkeling geen directe subsidievoorwaarde, maar deze ontwikkeling is wel nodig om het unieke thema Sint Joris en de Draak te realiseren en de ECR aanvraag succesvol te laten zijn. Wij blijven daarom de realisatie van Drakenrijk faciliteren.

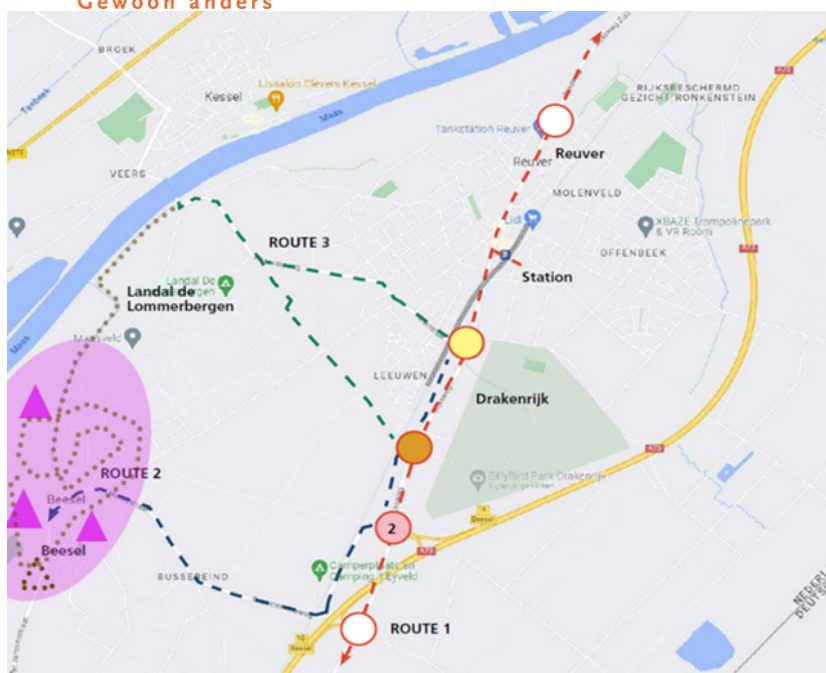
Dit recreatiepark wordt in verbinding gebracht met de kern Beesel, waar het immaterieel erfgoed, in het kader van Beesel Drakedörp, al eerder zichtbaar is gemaakt. Hiermee komt het thema Sint Joris en de Draak meer en meer tot leven. Ook leggen we beleefbare verbindingen tussen belangrijke verbindingspunten zoals de rotondes van de Rijksweg, het station en het veer en toeristische locaties zoals Drakenrijk en Lommerbergen.

Wij investeren in het beleefbaar maken van het thema Sint Joris en de Draak in de buitenruimte met als doel om de totale beleving in onze gemeente op meerdere plekken te versterken.

Concreet gaan we fysieke aanpassingen doen in de bestaande openbare ruimte om de zichtbaarheid van het thema te vergroten. Zie ook de bijlage 2 voor een toelichting.

De volgende locaties zijn hierbij opgenomen:

- Route 1: Rijksweg met de 5 rotondes, station Reuver-Drakenrijk
- Route 2: Drakenrijk - Rotonde Rijksweg Draak - Beesel Drakedörp
- Route 3: Drakenrijk/ Station Reuver - De Lommerbergen – veer (met fiets via bestaand fietspad / spoorwegovergang en door kern Reuver)
- Opwaardering voet- fietspad veer
- Entree Drakenrijk (samen met Billy Bird)
- Opwaardering Drakenrijkstraat/ Welkensvenweg

Wat willen we realiseren?:

- Het creëren van rustplekken waar bezoekers kunnen genieten van de omgeving en informatie kunnen opdoen over het thema Sint Joris en de Draak.
- Het plaatsen van luisterpalen op strategische locaties langs de route, waar bezoekers via audiofragmenten meer te weten kunnen komen over de geschiedenis en legendes rondom Sint Joris en de Draak.
- Het ontwikkelen van een (digitale) belevingsroute met behulp van moderne technologieën, zoals augmented reality, om bezoekers een meeslepende ervaring te bieden.
- Realiseren van eenheid, herkenbaarheid en beleving van de rotondes.
- Realiseren van inrichtingselementen met logo (afzetpaal, bewegwijzering).
- Fietspad veer-Beesel opwaarderen en betrekken in belevingsroute
- Het aanvragen van certificering als Europese Culturele Route (ECR).

We sluiten aan bij in ontwikkeling zijnde initiatieven zoals Toeristische Overstap Punten (TOP's), de Groene Loper en de Bussereindseweg. Verder zetten we in op het laten aanhaken van lokale ondernemers. Door hun aanbod in het drakenthema te versterken (met name dag- en verblijfsrecreatie en horeca) wordt de beleving van Sint Joris en de Draak krachtiger.

Planning beleefbaar maken van Sint Joris en de Draak

-
- Q2-3 2024 Schetsontwerpen beleefbare buitenruimte en participatietraject
- Q3 '24 Definitieve ontwerpen en uitwerken plan van aanpak realisatie
- Q4 '24- Q4 '25 Realisatie
- Q1 2026 Verantwoording naar regio/ provincie

a. Financieel

De begroting voor het beleefbaar maken van Sint Joris en de Draak is als volgt samengesteld (bedragen afgerond):

ECR	€ 80.000
Rotondes	€ 170.000
Rustplekken	€ 110.000
belevingsroutes	€ 25.000
inrichtingselementen	€ 93.000

pad veer – Beesel	€ 35.000
luisterpalen	€ 60.000
Drakenrijkstraat	€ 50.000
Aanleg, onderhoud	€ 172.000

totaal	€ 795.000
--------	-----------

Projectfinanciering:

- Subsidie (Investeringsagenda) € 395.000
- Eigen inbreng € 400.000 (voorheen geraamd op € 395.000)

De financiering van € 795.000 verloopt:

- € 35.000 via de reguliere budgetten (t.b.v. ECR)
- € 45.000 een aanvullend budget voor de kosten die we cf. het BBV niet mogen activeren (t.b.v. ECR)
- € 715.000 krediet

Rekening houdende met de subsidie ('bijdrage derden') én de afschrijvingstermijnen van de afzonderlijke onderdelen (zoals rotondes, belevingsroutes, luisterpalen e.d.), bedragen vanaf 2026 de jaarlijkse kapitaallasten voor het krediet € 24.333.

Cf. begroting 2024 zullen de kapitaallasten worden gedekt vanuit het ambitiebudget.

- Juridisch**
Voor de inrichting en het onderhoud van de rotondes is een overeenkomst gesloten met de rotondespecialist. Er dient afstemming plaats te vinden om wijzigingen te realiseren of om contracten (op termijn) te beëindigen. De (on)mogelijkheden met betrekking tot de kunstobjecten dienen eveneens nader onderzocht te worden.
- Risico's**
Als we onderdelen niet op tijd realiseren, vervalt (een deel van) de subsidie.

6. Visie Blij in Beesel

Doorontwikkeling van het thema Draak zet de gemeente Beesel (inter)nationaal op de kaart als een Drakengemeente. Dit biedt potentie voor verdere ontwikkeling op cultureel en economisch (R&T) gebied. Daarmee kan het een bijdrage leveren aan bijna alle thema's van Blij in Beesel, maar met name:

- beleven
- dorp
- economie

7. Toegankelijkheid

Bij het realiseren van de maatregelen is de toegankelijkheid een belangrijk uitgangspunt.

8. Duurzaamheid

Het gebruik van duurzame materialen is eveneens een belangrijk uitgangspunt.

Bijlagen

Bijlage 1 - beschikking investeringsagenda

Bijlage 2 – toelichting beleefbaar maken thema